

Grundvand 2004. Status og udvikling 1989-2004. GEUS 2005.

DANMARKS OG GRØNLANDS GEOLOGISKE UNDERSØGELSE

Vandindvinding

Datagrundlag

Indikatoren er beskrevet på baggrund af de indberetninger, GEUS hvert år modtager fra amterne om indvundne vandmængder samt fra oplysninger i årets regionale grundvandsovervågningsrapporter. Data fra perioden 1989 til 2004, begge år inklusive, er anvendt.

Relevans

Vandindvindingen i Danmark er altovervejende baseret på grundvand, mere end 98% af vandet hentes fra grundvandsmagasiner. Fra Haraldsted Sø nord for Ringsted og på Christiansø anvendes også en beskedent mængde overfladevand i vandforsyningen. Drikkevandsforsyningen i Danmark er bygget op omkring en decentral struktur med 2.704 almene vandforsyninger, hvoraf 166 er kommunalt ejede ⁽¹⁾. Derudover findes en række lokale vandforsyninger til bl.a. industri, institutioner, markvanding, sportspladser, gartneri og dambrug samt såkaldte enkelt-vandforsyninger, som hver forsyner 1-9 til husstande.

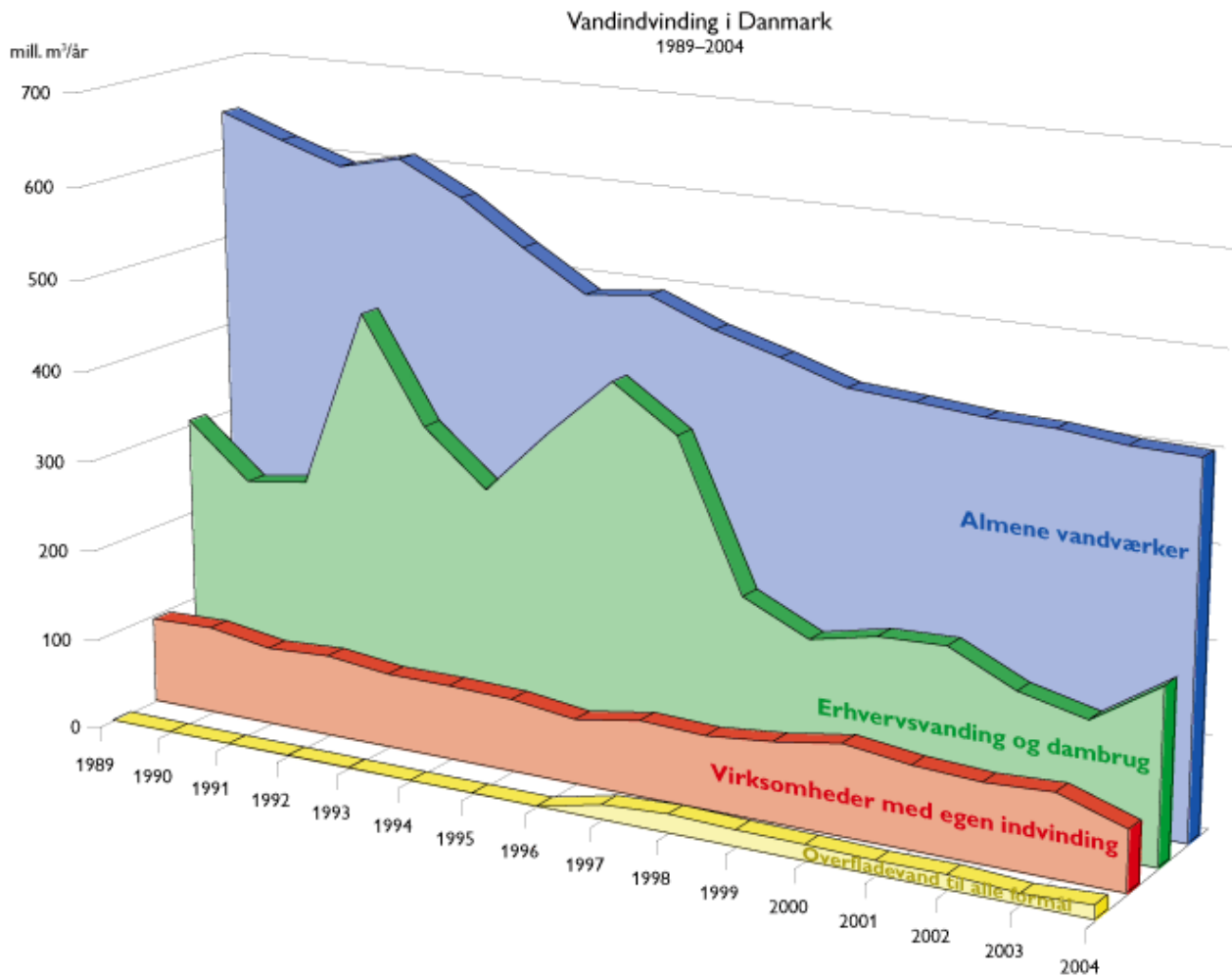
Målsætning

Det er en målsætning at kunne dokumentere ændringer i den oppumpede grundvands- og overfladevands-mængde på nationalt niveau.

Tilstand, udvikling og årsager

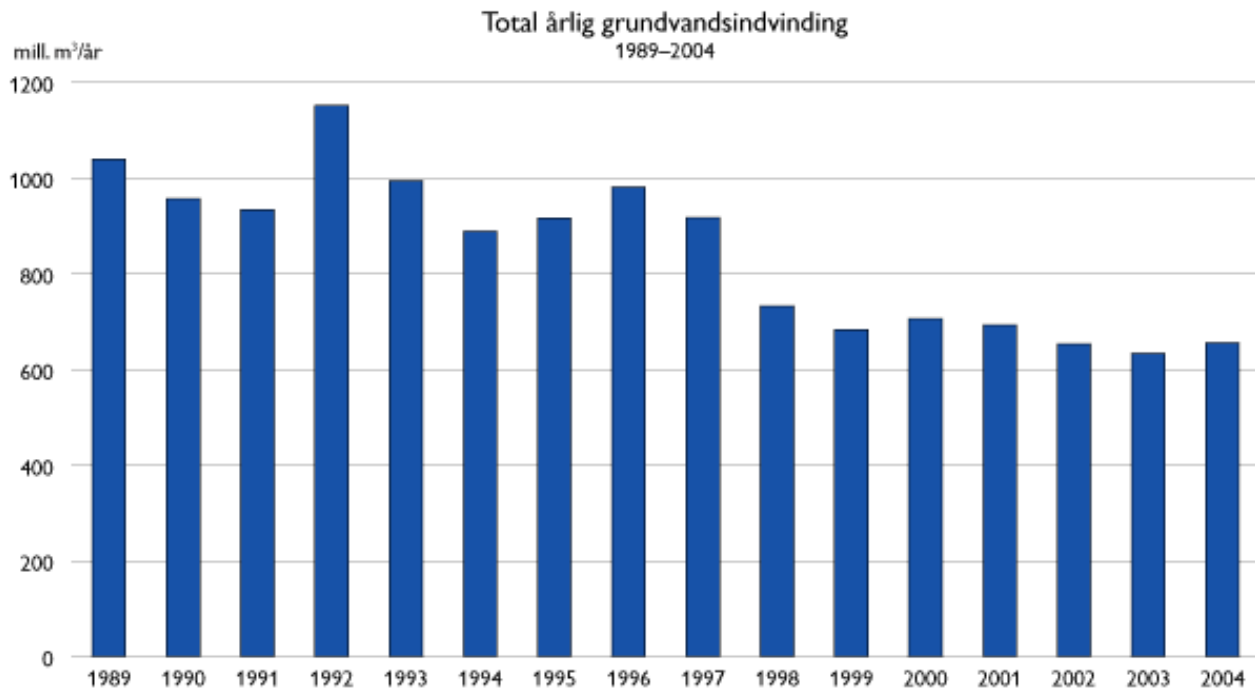
På grundlag af indberettede data og amternes grundvandsovervågningsrapporter er der foretaget en opgørelse af vandindvindingen for hele landet fordelt på fire hovedkategorier:

1. Almene vandværker: offentlige og private enkeltanlæg.
2. Erhvervsvanding: markvanding, gartneri og dambrug.
3. Industri mv.: erhverv, industri, institutioner, afværgepumpninger, grundvandssænkninger, enkelt-indvindinger til husholdninger og anden grundvandsindvinding.
4. Overfladevand.

Figur 37. Vandindvinding i Danmark (mill. m³/år) fordelt på indvindingskategorier baseret på indberetninger til GEUS og oplysninger fra amternes overvågningsrapporter for perioden 1989-2004. Der er ingen opgørelse af indvinding af overfladevand før 1997.

I figur 37 er vandindvindingen opgjort på de fire hovedkategorier for perioden 1989-2004. Den totale grundvandsindvinding i 2004 var på 656 mill. m³, og indvindingen af overfladevand var 15 mill. m³. Indvindingen fra vandværker, den almene vandforsyning, udgør 61% af den samlede indvinding. Oppumpning af grundvand til markvanding, gartneri og dambrug tegner sig for 29% af grundvandsindvindingen i Danmark i 2004. Grundvandsindvinding til markvanding steg med ca. 30% i 2004 i forhold til 2003. Stigningen skyldes den lavere nedbørsmængde i forsommeren. Faldet i de almene vandværkers vandindvinding stagnerede i 2000 i forhold til de foregående år. For perioden som helhed fra 1989 til 2004 er der sket et fald på 37% i denne indvindings-kategori. Tilsvarende er den samlede grundvandsindvinding også faldet 37% i perioden 1989 til 2004, se figur 38.

Figur 38. Den samlede grundvandsindvinding i Danmark (mill. m³/år) baseret på indberetninger til GEUS og oplysninger fra amternes overvågningsrapporter for perioden 1989-2004.

Regionalt er der store udsving, idet markvanding i nogle områder af landet udgør over halvdelen af den årlige indvinding i år med tørre forår og somre, og derfor vil vejret i høj grad påvirke det regionale indvindingsmønster. På nationalt niveau har grundvandsindvindingen de senere år dog ligget nogenlunde konstant mellem 600 og 700 mio. m³ pr år.

1. Vandstatistik. Drikkevand og Spildevand 2003. DANVA 2004

Sidst ændret: 11. oktober 2005 © Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse - GEUS
Øster Voldgade 10, 1350 København K - Tlf.: 38142000 - Fax: 38142050 - E-post: geus@geus.dk
Siden vedligeholdes af: Lisbeth Flindt Jørgensen